

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2018. до 2022. године

*** ОПШТИНА БЛАЦЕ ***

УВОД

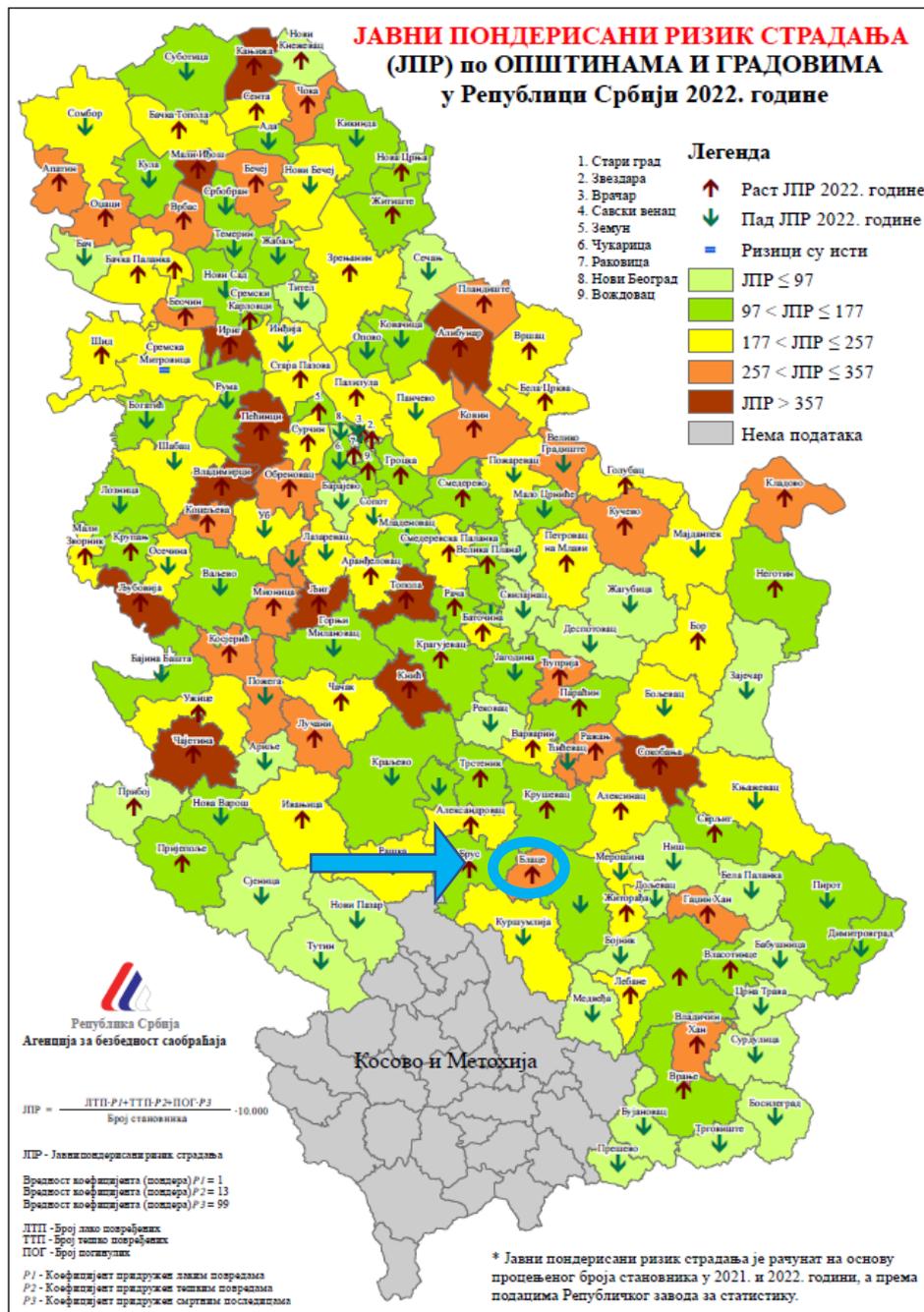
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Блаце. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Блаце. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Блаце.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

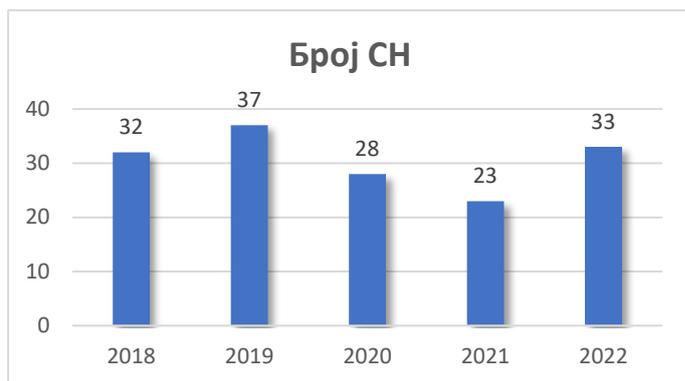
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

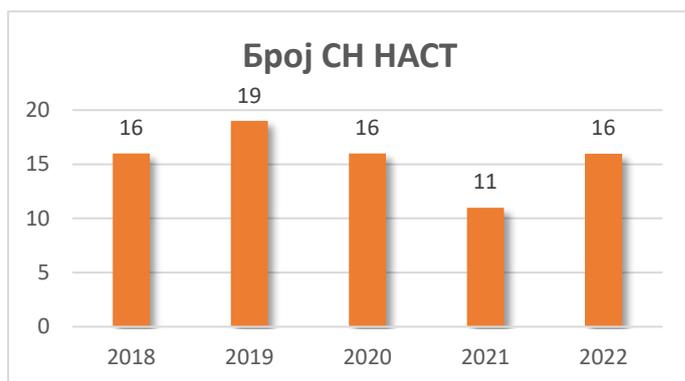

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Блаце припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **раста** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **127. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

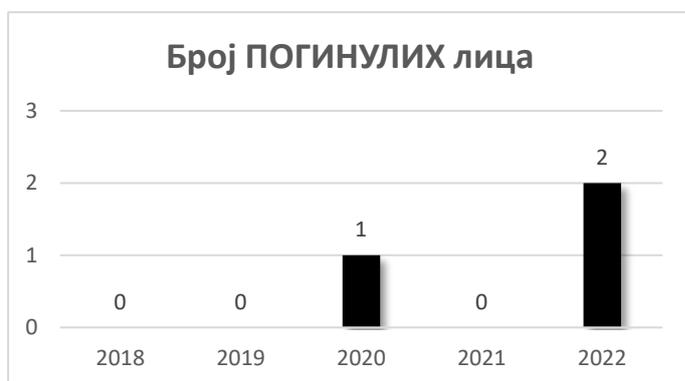
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **153**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **78**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **3**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **119**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

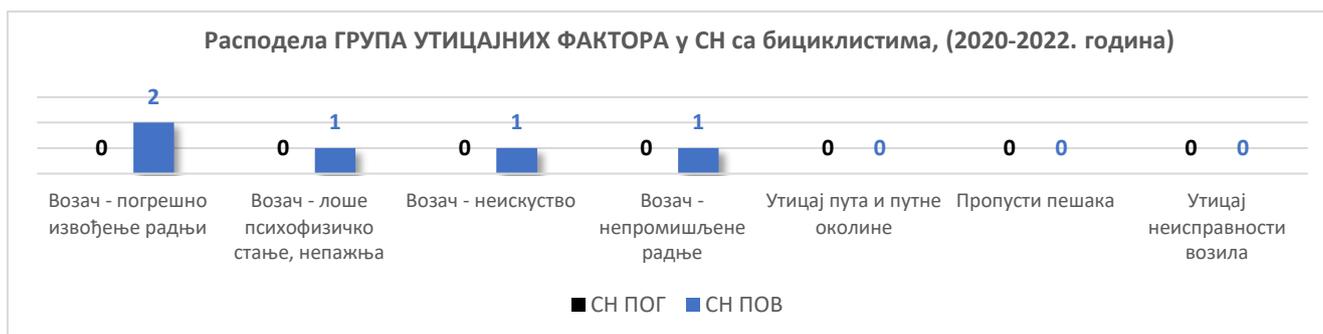
- Број погинулих пешака је 1, што чини **33%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 12, што чини **10%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **фебруару**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Пропусти пешака**.

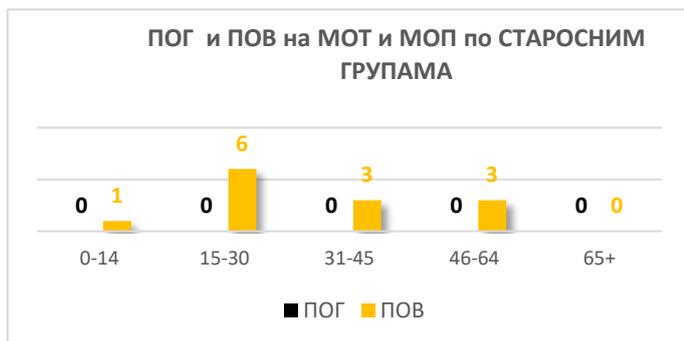
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 4, што чини 3% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 31-45 година.
- Бициклисти страдају у јулу, августу, октобру и новембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са учешћем бициклиста је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак, СН са једним возилом, СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је Водач - погрешно извођење радњи.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 13, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 6% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **априлу и јулу**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - погрешно извођење радњи**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Погинуло је једно лице у ПА, што чини **33% погинулих лица** у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је **64**, што чини **54% повређених лица** у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих **возача и путника у ПА** је међу лицима старости **46-64 година**.
- Лица у ПА највише страдају у **марту**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** у СН са учешћем ПА је **Возач - погрешно извођење радњи**.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Погинуло је једно лице у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **33%** погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **7%** повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **септембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће су одабране **групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

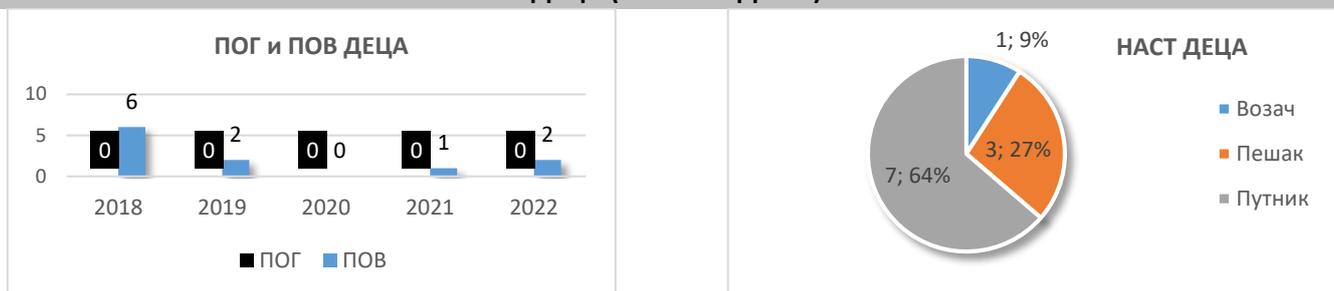

- Није било погинулих лица у СН са учешћем теретних возила (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 12% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јулу**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - погрешно извођење радњи**.

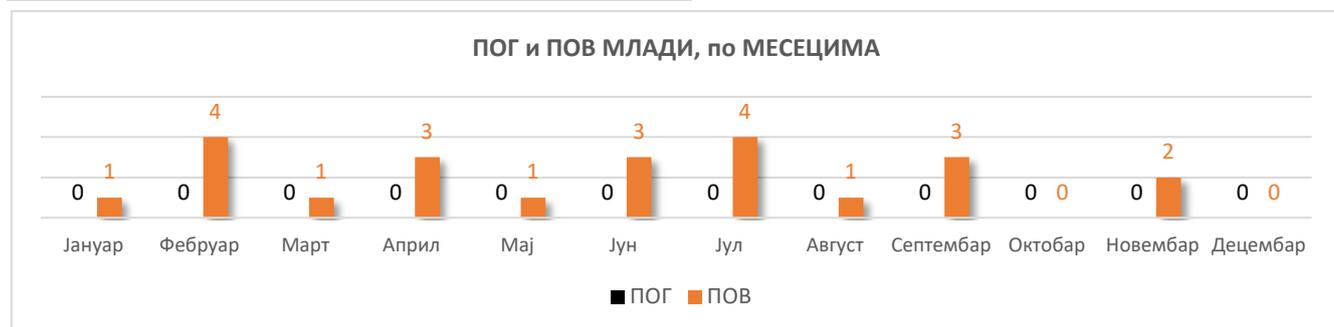
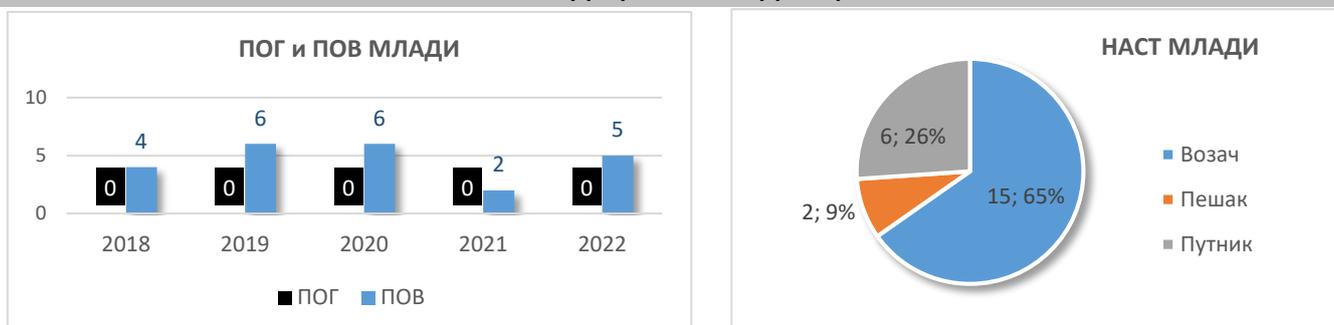
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

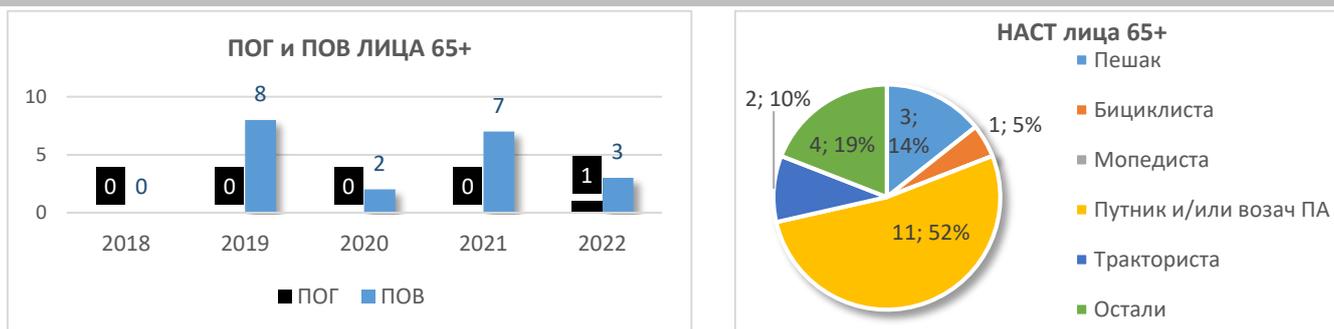
- Број повређене деце у посматраном периоду је **11**, док **није било погинуле деце**.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **64%**, деца пешаци **27%**, а деца возачи **9%**.
- Деца највише страдају у **јуну**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- **Није било погинулих младих лица** (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је **23 младих лица повређено**, што чини **19%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (65%).
- Млади највише страдају у **фебруару и јулу**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- **Погинуло је једно лице старије од 65 година**, што чини **33%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **20 старијих лица повређено**, што чини **17%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (52%).
- Старији највише страдају у **децембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Блаце

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Блаце. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Блаце и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	98,2	39	96,5	99,3	8	96,7	98,8	16	96,6
	ТВ*	100,0	1	92,2	93,8	48	90,4	96,2	20	91,0
	БУС*	55,0	157	85,1	90,0	38	84,9	32,5	161	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	75,8	130	84,0	84,3	116	86,9	80,1	128	86,3
	Сувозачи ПА	74,7	123	79,6	75,5	130	82,1	75,1	137	81,3
	Предње седиште ПА	75,4	133	82,3	80,9	128	85,0	78,2	135	84,3
	Задње седиште ПА	0,0	150	16,8	1,0	148	20,2	0,5	156	19,3
	Возачи ТВ	70,0	25	47,0	75,0	26	51,2	73,1	24	49,6
	Сувозачи ТВ	66,7	58	57,4	68,8	63	59,2	68,4	41	56,2
	Предње седиште ТВ	69,7	25	48,6	73,4	26	52,5	72,2	22	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	65,0	10	28,8	32,5	61	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	61,9	10	28,9	31,0	72	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	60,0	114	68,3	76,7	60	70,6	68,3	96	71,0
	Сигурносни појас*	45,0	88	46,6	60,0	62	46,8	52,5	80	48,3
	Укупно – деца*	54,0	110	58,4	70,0	57	60,3	62,0	88	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		67,8	134	74,4	73,4	124	77,0	70,6	133	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	60,0	89	69,2	100,0	1	69,4	71,4	75	69,2
	Путници на мопедима	N/A	N/A	65,3	N/A	N/A	76,3	N/A	N/A	70,7
	Возачи и путници на мопедима	60,0	87	68,4	100,0	1	71,2	71,4	67	67,3
	Возачи мотоцикала	66,7	118	88,9	N/A	N/A	85,3	66,7	124	87,7
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	76,6	N/A	N/A	82,0	N/A	N/A	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	66,7	117	87,3	N/A	N/A	84,9	66,7	124	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	63,6	112	76,1	100,0	1	77,3	69,2	97	76,1
	Бициклисти	0,0	59	5,8	0,0	36	5,5	0,0	69	5,7
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	82,3	34	69,4	N/A	N/A	N/A	82,3	34	69,4
	% исправних прелазака*	82,3	48	75,0	N/A	N/A	N/A	82,3	48	75,0
	% исправних прелазака деце*	76,0	91	76,1	N/A	N/A	N/A	76,0	91	76,1
	% прелазака без ометања*	98,0	28	95,1	N/A	N/A	N/A	98,0	28	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Брине пад вредности овог индикатора у односу на претходне године.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 0,6%. Посматрана ЛС је међу 10 најлошијих према овом индикатору.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Иако на нивоу републичког просека, вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора.
- **Понашање пешака (без ометања пажње).** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији ниских и веома ниских вредности.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека и припада категорији високих вредности. Посматрана ЛС је међу 20 најбољих према овом индикатору.
- **Понашање пешака (ометање пажње).** Вредност овог индикатора у ЛС је међу 30 најбољих у држави и спада у категорију високих вредности индикатора безбедности саобраћаја.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Блаце, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 153 саобраћајних незгода**, од којих је **78 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 3 лица**, док је теже и лакше **повређено 119 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуо је један пешак**, што чини **33%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Није било погинулих на моторизованим двоточкашима** у СН.
- **Погинуло је једно лице у ПА**, што чини **33%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **једно лице**, што чини **33%** од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 11-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (**64%**).
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих младих лица**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (**65%**).
- У саобраћајним незгодама **погинуло је једно лице старије од 65 година**, што чини **33%** од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника **и/или возача ПА (52%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **децембру**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.